

Молодий МЕДИК

№1, січень 2020р.

Все вище в HORIZON

Науковці ВНМУ стають учасниками нових європейських наукових програм

Наступною такою став проєкт «Нові шляхи визначення патогенів та аероалергенів» (CA18226 “New approaches in detection of pathogens and aeroallergens”). Він виконується з 2019 по 2023 рік за підтримки Європейської Асоціації із Співробітництва у галузях Науки та Технологій (European Cooperation in Science and Technology (COST Association)).

Фінансування COST здійснюється, зокрема, і з бюджету європейського фонду HORIZON. Кошти спрямовуються на створення вченими та інноваторами власних дослідницьких мереж із певної тематики, покликаних вирішити задану наукову проблему у межах континенту. Діяльність із розробки визначеної тематики називається COST Action. І наш університет з січня 2020 року долучений до діяльності COST Action CA18226.

Виконавцями CA18226 із боку ВНМУ стали працівники навчально-науково-дослідної лабораторії вивчення алергенних факторів доквілля (ЛВАФД), яка офіційно працює при науково-дослідному центрі нашого університету з жовтня 2018 року під керівництвом професорки кафедри фармації, докторки біологічних наук Вікторії Родінкової. Саме вона й представлятиме ВНМУ, а також всю Україну у названій програмі. Адже наш університет – єдиний український ЗВО, який бере у ній участь.

— Проєкт стартував наприкінці листопада 2019 року. І хоча ВНМУ був серед тих, хто подавав спільну з європейськими колегами заявку на започаткування цієї акції та участь у ній, право долучитися до проєкту ми отримали лише після того, як його робота розпочалась. Адже Україна не є офіційним членом COST, а лише країною-сусідом. І тому прохання про приєднання до акції подавалось голові її управлінського комітету вже тоді, коли цей комітет було офіційно визначено. Заявка була задоволена у найкоротші терміни. А мене, відпо-

відно, номінували на посаду в управлінському комітеті, — розповідає Вікторія Родінкова.

Сам проєкт присвячений напрацюванню європейськими науковцями єдиних та всеохоплюючих методик аналізу біоаерозолів. Вони включають визначення у повітрі грибів та їх спор, бактерій, алергенного пилку тими методами, які нададуть змогу найповніше зрозуміти склад повітряного коктейлю, встановити шляхи міграції його окремих компонентів, у тому числі – у континентальному масштабі. Сьогодні участь у роботі акції беруть представники 38 країн.

— Від України очікують надання інформації щодо концентрацій пилку та спор грибів, термінів їх появи в атмосфері. Це, насамперед, розширить географію дослідження, — говорить Вікторія Родінкова. — А оскільки серед учасників акції немає тих, хто працює з алергологами, бу-

дуть слухними й наші рекомендації з питань алергенності того чи іншого виду пилку. Також ми можемо засвоїти нові методики роботи з біоаерозолем та намагатимемося отримати фінансування, аби реалізувати їх на базі ВНМУ.

Керівництво акції долучило українську науковицю до роботи у групі WG_2 For traits of bioaerosols (viability, allergenicity and genomic structure) («Ознаки біоаерозолів (життєздатність, алергенність та геномна структура)»).

Ця акція перекликається й з роботою іншої Європейської наукової програми, «AutoPollen» («Автопиллокс»), участь у якій ЛВАФД бере з початку 2019 року. Вона передбачає розробку інструментів для автоматичного моніторингу алергенних пилку та спор грибів у атмосфері.

Катерина Баркалова

Колектив ВНМУ успішно провів навчання лікарів із питань серцево-судинної патології у рамках проєкту МБРР

Більше 1400 лікарів із Вінниці та Вінницької області пройшли навчання на базі ВНМУ у рамках проєкту, що здійснюється Вінницькою обласною державною адміністрацією (ВОДА) у 2015-2020 роках спільно з Міжнародним банком реконструкції та розвитку (МБРР). Проєкт «Складова розвитку системи охорони здоров'я Вінницької області, спрямована на покращення медичної допомоги хворим із серцево-судинною патологією» передбачає підвищення рівня теоретичних та практичних знань медичних працівників області щодо сучасних методів профілактики, ранньої діагностики та лікування серцево-судинної патології. Така увага ВОДА саме до цього виду захворювань пояснюється тим, що на Вінниччині спільно з МБРР реалізується проєкт побудови сучасного кардіологічного центру.

А от питання навчання лікарів новим практикам розв'язується Департаментом охорони здоров'я облдержадміністрації за допомогою фахівців саме Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Протягом 2018-2019 років на базі бібліотеки та інших структурних підрозділів ВНМУ були організовані одноразові тренінги для медичних працівників області. У них узяли участь лікарі виїзних бригад екстреної медичної допомоги, фельдшерсько-акушерських та фельдшерських пунктів, амбулаторій загальної практики сімейної медицини, відділень екстреної медичної допомоги. Навчальні програми включали теоретичну, практичну частини та складання тестів.

За високий професіоналізм та найвищі стандарти у проведенні навчання подяку керівництву та окремим працівникам ВНМУ висловив в.о. директора Департаменту охорони здоров'я ВОДА Надія Дмитрівна Марусяк. Подяка була оголошена на Вченій Раді ВНМУ у січні 2020 року.

У ній Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації відмітив, що навчальні послуги були надані лікарям викладачами факультету післядипломної освіти Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова на високому професійному рівні з врахуванням вимог Світового банку.

За сприяння в реалізації завдань інвестиційного субпроєкту Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації висловив подяку ректору ВНМУ, академіку НАМН України, професору Морозу Василю Максимовичу, а також команді фахівців ВНМУ, які своєю працею сприяли підвищенню професійної підготовки більше майже як півтори тисячі медичних працівників області.

Зокрема, Департамент охорони

здоров'я облдержадміністрації висловив подяку проректору з науково-педагогічної (лікувальної) роботи ВНМУ професору Василю Васильовичу Погорілому, заступнику декану факультету післядипломної освіти ВНМУ Олександрю Григоровичу Якименку, заступнику декану факультету післядипломної освіти ВНМУ, доценту Гергію Олексійовичу Старинцю, інспекторам факультету післядипломної освіти ВНМУ Тетяні Цибульській та В.В. Адаменко.

Не залишився без уваги й колектив бібліотеки ВНМУ та її директорка Неліна Кравчук, на базі якої проводились заняття.

Окрім того, подяку Департамент ОЗ ВОДА висловив і колективу кафедри внутрішньої медицини №3, її завідувачу, доктору медичних наук, професору Валерію Павловичу Іванову, та колективу кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів, її завідувачу доктору медичних наук, професору Миколі Лонгінвичу Гомону.

Вікторія Родінкова

ВНМУ вшанував пам'ять свого випускника-героя

20 січня у Вінницькому національному медичному університеті вшанували пам'ять його випускника, що героїчно загинув на Донбасі цього дня п'ять років тому, лейтенанта медичної служби Олександра Кондратюка.

Начальник медичної частини 90-го батальйону, він потрапив під мінометний обстріл під час бою поблизу Донецького аеропорту, намагаючись врятувати поранених. Як розповідають побратими героя, він не мав їхати до ДАПу, а про своє рішення відправитися туди нікому не сказав.

Посмертно Олександра Кондратюка було нагороджено орденом Богдана Хмельницького III ступеня.

У річницю загибелі героя при вході до головного корпусу ВНМУ було встановлено його меморіальну дошку.

Довідка

Олександр Іванович Кондратюк закінчив Шполянське медичне училище, працював у сільській амбулаторії. Вступивши до Вінницького національного медичного університету, навчався на педіатричному факультеті, який і закінчив.

Катерина Баркалова

Помер лауреат премії Президента України

Другого січня 2020 року на 36-му році після важкої хвороби пішов з життя доктор медичних наук, професор кафедри фармакології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, завідувач Навчально-науково-дослідної лабораторії з доклінічної оцінки лікарських засобів та біологічно-активних речовин «Фармадар», лауреат премії Президента України для молодих вчених 2017 року Олексій Анатолійович Ходаківський.

Олексій Анатолійович був талановитим науковцем, він назавжди запам'ятався всім колегам, друзям, однодумцям та студентам щирою людиною, гарним педагогом, який користувався заслуженим авторитетом та глибокою повагою всіх, хто був поруч із ним упродовж його діяльності. Всі, хто знали та співпрацювали з Олексієм Анатолійовичем, відзначають його працьовитість та професіоналізм, а також вміння гуртувати колег для втілення певної ідеї в життя. Всю свою енергію, науковий досвід та талант експериментатора й організатора він присвятив розвитку наукової школи ВНМУ, розкриттю талантів студентської молоді, підтримці молодих науковців.

Ходаківський Олексій Анатолійович народився у 1984 році у Вінниці. У 2007 році закінчив лікувальний факультет Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова за спеціальністю «лікувальна справа». Увесь свій робочий шлях після закінчення університету Олексій Анатолійович провів на кафедрі фармакології, де вже будучи студентом шостого курсу зібрав матеріал для кандидатської дисертації.

У 2009 році він захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук в Одеському національному медичному університеті за спеціальністю «14.03.05 – фармакологія» на тему «Нейропротекторна дія похідних 4-оксо(аміно-)хіназоліну при експериментальній ішемії головного мозку» (науковий керівник: д.мед.н., професор Степанюк Г.І.). Після успішного захисту дисертації був переведений на посаду асистента, а з 2013 році – доцента кафедри.

Із грудня 2012 року поєднував педагогічну діяльність на кафедрі з навчанням у докторантурі, яку закінчив достроково.

У 2014 році на спеціалізованій вченій раді при Одеському національному медичному університеті відбувся офіційний захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за темою «Патогенетичне обґрунтування доцільності використання нових похідних адамантану при експериментальній терапії гострої ішемії головного мозку та міокарда», спеціальність «14.03.05 – фармакологія», науковий консультант д.мед.н., професор Степанюк Г.І., і Олексій Анатолійович Ходаківський отримав диплом доктора медичних наук.

Упродовж роботи над докторською дисертацією він був відповідальним виконавцем двох науково-дослідних кафедральних робіт «Експериментальне дослідження нейро- та кардіопротекторних властивостей ациклічних, ароматичних та гетероциклічних сполук» та «Пошук та розробка нових шляхів фармакологічної корекції порушень при ішемічному

ушкодженні мозку та серця в експерименті», які успішно завершилися у 2012 та 2016 році відповідно.

У 2013 році разом із науковцями експериментальних лабораторій ВНМУ Олексій Анатолійович Ходаківський був відповідальним виконавцем наукової роботи, присвяченій доклінічній оцінці церебро- та кардіопротекторних властивостей ампульного розчину вітчизняного цитопротектора «Адемолу», промисловий зразок якого було створено на фармацевтичній фірмі «Дарниця» (Україна, м. Київ). Завдяки отриманим результатам доклінічних досліджень та власним напрацюванням, які лягли в основу докторської дисертації, було здійснено впровадження «Адемолу» у виробництво ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» як лікарського засобу з церебро- та кардіопротекторними властивостями. Зокрема, у 2014-2019 роках проводилась перша та друга фази клінічного випробування «Адемолу» як кардіопротектора при інфаркті міокарда.

У 2015 році проходив стажування у Франції в лабораторії компанії Санофі (Sanofi) із доклінічної оцінки біологічно-активних речовин. У цей же період був призначений на посаду Радника Генерального директора ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»» з науки, яку посідав до 2019 року.

У січні 2016 року з ініціативи Ректора ВНМУ імені М.І. Пирогова академіка НАМН України Василя Максимовича Мороза та за сприяння керівництва ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»» на базі університету окремим структурним підрозділом, було створено Навчально-науково-дослідну лабораторію з доклінічної оцінки лікарських засобів та біологічно-активних речовин «Фармадар» (ННДЛ «Фармадар»), яку Олексій Анатолійович очолював до останнього часу. Основне завдання, яке виконує лабораторія, – це планування, розроблення та реалізація програм доклінічних досліджень та/або створення біологічно-активних сполук. Лабораторія пройшла основні етапи становлення, в 2018 р. ННДЛ «Фармадар» отримала «Свідчення про технічну компетентність», яке підтверджує її вимірювальні можливості і технічну компетентність при проведенні лабораторних (доклінічних) досліджень

у сфері законодавчо регульованої метрології.

У грудні 2018 року на базі ННДЛ «Фармадар» було завершено госпрозрахункову тематику «Поглиблена оцінка величини церебропротекторної активності препарату «Гліармакс-2-Дарниця» із наступним вивченням можливих механізмів його захисної дії на ішемізований мозок, де Олексій Анатолійович Ходаківський був відповідальним виконавцем.

А з першого вересня 2019 року Олексій Анатолійович розпочав роботу і на кафедрі анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів ВНМУ. Того ж року йому було присвоєно звання лікаря-спеціаліста за спеціальністю «Анестезіологія та інтенсивна терапія».

Вчений мав більше 150 наукових публікацій, 90 статей, у тому числі дві – у наукометричній базі Web of Science, одну монографію, 41 тези доповідей, 11 патентів України на корисну модель, три інформаційні листи про нововведення в системі охорони здоров'я, 7 навчально-методичних публікацій.

Не зважаючи на великий обсяг наукової роботи, Олексій Анатолійович Ходаківський багато часу приділяв і навчально-методичній роботі на кафедрі фармакології. Читав лекції, проводив практичні заняття зі студентами, приймав іспити, був співавтором більшості методичних посібників, які видавались на кафедрі. Останні роки долучався до роботи з аспірантами: викладав цикл «Доклінічні експериментальні дослідження» для здобувачів наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «222 – Медицина». Підготував двох кандидатів медичних наук за спеціальностями 14.03.05 – фармакологія та 14.00.32 – медична біохімія. Під його керівництвом заплановано одну кандидатську та дві докторські дисертації.

Активну наукову та навчально-методичну роботу Олексій Анатолійович поєднував із громадською. Так, з 2011 по 2015 рік обіймав посаду заступника декана по роботі з іноземними студентами, упродовж цього періоду був членом Державної екзаменаційної комісії на випускних іспитах у студентів медичного факультету. Він ніколи не залишався байдужим до чужих справ та надавав посильну допомогу всім, хто до нього звертався.

Його наукова діяльність, плідна співпраця з відомими вітчизняними науковими установами, такими як Інститут молекулярної біології і генетики НАН України, Фармацевтичними підприємствами «ПрАТ Фармацевтична фірма «Дарниця», «Фармацевтична корпорація Юрія-фарм», та інш. сприяли розвитку вітчизняної фармакологічної та медичної науки і практики.

Колектив кафедри фармакології, колектив Вінницького національного медичного університету, ВГО «Асоціація фармакологів України» та редакція «Молодого медика» висловлює щире співчуття рідним та близьким Олексія Анатолійовича, і поділяє їхню глибоку скорботу. Память про нього назавжди залишиться з нами, а його досягнення стали частиною наукових здобутків Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

Три студентки ВНМУ стали стипендіатками облради та облдержадміністрації

Олена Жмур

Троє студенток ВНМУ були номіновані деканом медичного факультету на звання стипендіаток Вінницької обласної державної адміністрації та Вінницької обласної ради. Стипендії дівчата отримуватимуть у другому семестрі 2019/2020 навчального року.

І хоча всі вони – відмінниці навчання, кожна реалізує себе у житті по-своєму.

Так, другокурсниця, студентка 106 групи медичного факультету №1 Олена Жмур встигає навчатись на четвірки й п'ятірки та виступає за університетську легкоатлетичну команду. Вона є майстром спорту з легкої атлетики (стрибки у висоту).

Будучи учасницею чемпіонату України з легкої атлетики, Олена виборола I місце серед юніорів в 2019 році та посіла п'яте місце серед до-

Олександра Некрашук

рослих учасників. На чемпіонаті Європи серед юніорів вона також виборола п'яте місце. Учасниця міських міжвузівських змагань, універсиади міста Вінниця та Всеукраїнської універсиади 2019 року.

Третьокурсниця Олександра Некрашук, студентка 17а групи медичного факультету №1, також навчається на «відмінно» і є активною учасницею університетської художньої самодіяльності, солісткою ансамблю пісні «Гармонія».

Олександра – лавреатка Всеукраїнських конкурсів студентської пісні, які проходили в Львові та Дніпрі у 2018 та 2019 роках, постійно бере участь у виступах колективів художньої самодіяльності з нагоди університетських урочистостей та знаменних дат.

А от Софія Марцінішко, четверто-

Софія Марцінішко

курсниця 25а групи медичного факультету №2, навчається на відмінно та має активну життєву позицію. Дівчина протягом чотирьох років є старостою 4 курсу Г потоку педіатричного факультету та старостою академічної групи. Обрана членом стипендіальної комісії та членом вченої ради університету. Чуйна, ввічлива, принципова у відношеннях зі студентами, є активною організаторкою студентських культосвітніх та волонтерських заходів.

Тож побажаємо дівчатам виборювати право на окремі стипендії не лише впродовж цього, а й наступних навчальних років, а, найголовніше – не збавляти активного темпу та залишатись успішними протягом усього життя, не лякаючись долати перешкоди на ньому.

Вікторія Родінкова

Інформаційно-бібліографічне обслуговування в

Турбота про гармонійний і всебічний розвиток студентської молоді об'єднує зусилля університету та бібліотеки. Для того, щоб роки навчання залишились у пам'яті назавжди, щоб слава про медичний університет поширювалася світом, бібліотека спрямовує свої зусилля на різносторонній розвиток молоді та позиціонує себе не тільки як книгозбірню, а місце, де користувачу надається можливість розвиватися як особистості, опрацьовувати масив інформації та вдосконалювати власні здібності. Зрештою, прагне бути тим затишним місцем, яке хочеться відвідати знов і знову.

У оновленій бібліотеці життя вирине щодня і не лише в оточенні книг. Отримавши просторе приміщення, бібліотека стала «університетською вітальнею», місцем, що об'єднує за

інтересами різні групи молоді, місцем, де будуть задоволені різноманітні культурні, інформаційні та дозвільні потреби науковців, лікарів та студентів.

ЗУСТРІЧІ – КОЖНОГО ДНЯ

Улюбленим місцем, яке об'єднало студентів для спілкування, навчання та творчої взаємодії, викладачів – для проведення науково-практичних зібрань, став коворкінг-центр бібліотеки. Тут приємно працювати як самостійно, так і командою. Час та місце щоденних засідань різних студентських організацій університету резервується у згоджується попередньо. У вечірній час простір бібліотеки використовують студентське наукове товариство (СНТ), гурток жестової мови (понеділок); Українська асоціація студентів-медиків (UMSA), КОДОН (клуб обговорення

діагностики окремих нозологій), англійський для медиків «Speaking club», молодіжне об'єднання «Студентське Братство Вінниччини» (вівторок); Doctor Thinking Global Community/Доктор Думає (середа); творча студія «ВЕЖА», Рада студентського самоврядування ВНМУ ім. М. І. Пирогова (РСС) (четвер); Клуб «Що? Де? Коли?» (п'ятниця). Та це лише частина усіх бажаючих. У денний час у бібліотеці також завжди гамірно. Студенти використовують кожну вільну хвилинку, щоб зазирнути до бібліотеки. Іноземні студенти, освоївши всі читальні зали, кімнати для індивідуальних робіт та зони рекреації, почувують себе як вдома, а м'які пуфи, крісла та диванчики сприяють цьому.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КЛУБ

Не зраджує бібліотеку протягом

«Будьмо знайомі!»

Святковий новорічний концерт, який влаштували іноземні студенти, зібрав повну залу глядачів

«Будьмо знайомі». Саме так називався традиційний концерт, що відбувся напередодні Нового року у нашому університеті. Але своїм запалом та фантастичними емоціями, що виривали у залі, це свято, безсумнівно, вирізнялося на тлі попередніх.

Понад 60 студентів із різних країн світу взяли участь у підготовці дійства. Актова зала університету рідко стає свідком такої великої кількості глядачів, запалу, емоцій та святкової настрою. А вже глядачами концерту стали багато викладачів, студентів та гостей університету.

Публіці була представлена цікава різноманітна вокально-танцювальна програма. Підготовка до концерту розпочалася з маленьких кроків у вересні. Найактивнішими були студенти перших та других курсів англомовної

форми навчання та слухачі підготовчого відділення, які тільки-но розпочали вивчати українську мову. Під керівництвом досвідченого педагога Білої Н.Є майбутні зірки вчили тексти пісень по складах, з'єднуючи їх у музичні фрази. Крок за кроком вони досягли гарного результату у вивченні концертного репертуару.

Студенти із задоволенням виконували народні та класичні естрадні українські пісні, які захоплюють своїм мелодизмом та колоритом. На концерті прозвучали нові цікаві твори, а саме «Українське попурі» у складі дівочого ансамблю. Своім запалом глядачів підкорили й чоловічий ансамбль співаків та дует «Сніжинки» у виконанні студентки другого курсу Дламіні Сіндісві Тандзіле та п'ятикурсника Ондзе Конда Поко Ібрахім Чемса.

Прикрасили концерт і національні вокальні твори у виконанні студентів з Індії Різві Камрана та Чітхралехі Шаджі Сівапріі, мелодійний дует у виконанні студентів першого курсу Сенаті Премананда та Астхана Харшіда.

Танцювальна програма також була різноманітною: глядачі побачили танці народів світу – азербайджанський, африканський, індійські з різних штатів, класичні та сучасні, романтичні та жартівливі. Кожен танець публіка супроводжувала шквалом оплесків та емоцій. Особливо запам'яталися танці у виконанні студента другого курсу Шашанка Балуні та студентки першого курсу Салілі Уннікрішнан Ардри, а з рештою, і всіх танцюристів.

Професійна українська мова лунала з вуст ведучих вечора – студентів четвертого курсу Ахмеда А.Л. Альсбакхі та Саїди Абу Снейне.

Саме такі заходи об'єднують студентів, зближують всі народи світу, бо пісня й танець є універсальною мовою, що дарує щирі почуття та позитивні емоції.

Біла Н.Є та Горбенко Н.В.
Міжнародний відділ ВНМУ

бібліотеці ВНМУ ім. М. І. Пирогова: традиції та інновації

шести років і студентський інтелектуальний клуб «Що? Де? Коли?», який успішно розвивається та нестримно рухається вперед, підкорюючи все нові і нові вершини. Ігрові форми, які практикуються в діяльності клубу, формують вміння та навички логічного, швидкого мислення, роботи в команді, розширення ерудиції студентів. Систематичні тренування стали основою для перемог у драйвових, емоційно насичених та інтелектуально напружених турнірах «розумників». Традиційно команда

є учасником щорічних інтелектуальних ігор Відкритого кубку міста Вінниці на призи міського голови, до Дня української писемності та мови, до Дня працівників освіти, до міжнародного Дня студента тощо. Згуртована команда щоразу доводить бажання перемагати і займає призові місця.

АВЖЕЖ, ДОКТОР ДУМАЄ!

Долучитися до дискусій про актуальність системних медичних знань у професійному зростанні клініциста та про їх прикладне значення мають можливість учасники заходів, які з 2017 року організовує медичне товариство «DoctorThinking/Доктор-Думає». Це об'єднання студентів, викладачів, науковців, лікарів, яке поширює якісні медичні знання і навички, популяризує доказову медицину. В його діяльність входить створення й

організація конференцій, коворкінгів, онлайн-трансляцій виступів, створення вебінарів, майстер-класів тощо. Назва, тематика, спрямованість, категорії читачів найрізноманітніші, але ту користь, яку вони несуть, переоцінити важко. Кожен захід медичного товариства сприяє підвищенню якості підготовки фахівців, розвитку наукової діяльності та організаційної активності студентської молоді. Цікаві відео для навчання систематично транслюються на ютуб-каналі <https://bit.ly/2YCqT0R>.

МОВИ: ІНОЗЕМНІ ТА НАВІТЬ ЖЕСТОВА

Порушення слуху або повна його втрата – дуже сумний діагноз. Але як бути медику, коли потрібно надати допомогу людині обмеженій у спілкуванні?

Закінчення на 8-й стор.

Професор Віталій Іванович Денесюк – лауреат Державної премії України!

На кафедрі внутрішньої медицини №3 відбулася значна радісна подія. 13 січня було оприлюднено Указ Президента України Володимира Зеленського за №4 про присвоєння звання лауреата Державної премії України в галузі науки та техніки професору Денесюку Віталію Івановичу.

За його участі групою вчених-кардіологів та кардіохірургів із різних науково-дослідних інститутів та університетів України була підготовлена наукова робота «Попередження кардіocereбральних ускладнень та раптової смерті», яка і була подана на конкурс для отримання цієї премії. До складу авторів наукової роботи, які стали лауреатами премії, увійшли:

Професор Сичов О.С. – зав. відділом аритмії та член-кореспондент НАМН України;

Соколов Ю.М. – зав. відділом інтервенційної кардіології і ДУ ННЦ «Інституту кардіології імені акад. М.Д. Стражеска» НАМН України;

Професор Руденко К.В. – заступник директора інституту з лікувально-координаційної роботи;

Професор Залевський В.П. – зав. відділенням хірургії складних порушень ритму ДУ «Національного інституту серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова» НАМН України;

Професор Колига М.П. – зав. відділом профілактики невідкладних станів ДУ «Національного інституту терапії імені М.Т. Малої» НАМН України;

Академік НАМН України Біловол О.М. – професор Харківського національного медичного університету;

Професор Целуйко В.І. – завідувач кафедри кардіології та функціональної діагностики Харківської медичної академії післядипломної освіти;

Професор Денесюк В.І. – професор кафедри внутрішньої медицини №3 ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Ініціатором цієї наукової роботи та висування кандидатур її авторів на конкурс лауреатів Державної Премії України в галузі науки і техніки став директор ДУ ННЦ «Інституту кардіології імені акад. М.Д. Стражеска», віце-президент НАМН України, академік НАМН України, професор В.М. Коваленко. Після подання наукової роботи на конкурс, на який було представлено ще чотири праці, відбулось декілька етапів голосування, за підсумками яких на заключний етап потрапили дві наукові роботи. Остаточне рішення було прийнято на засіданні Національної академії наук, яке провів Борис Євгенович Патон. Робота, співавтором якої був професор Віталій Іванович Денесюк, набрала 93% голосів та зайняла перше місце у конкурсі на присудження премії, випередивши суперників на 27%. Після засідання результати голосування були представлені президенту України на затвердження.

Оскільки щорічно у світі від серцево-судинних захворювань помирає

17 мільйонів осіб і в половині випадків смерть наступає раптово, виникла ідея підвести підсумок досягнень вчених-кардіологів та кардіохірургів України у цьому напрямку за останні десятиріччя.

Безпосередньо причиною раптової серцевої смерті у 88% випадків є життєзагрозливі аритмії, які спричиняються атеросклерозом, ішемічною хворобою серця, артеріальною гіпертензією, кардіоміопатією, фібриляцією передсердь, тяжкими шлуночковими порушеннями ритму серця тощо.

Метою наукової праці стала розробка заходів попередження кардіocereбральних ускладнень та раптової смерті у хворих з серцево-судинними захворюваннями.

Модератор цієї роботи професор О.С. Сичов планує оформити досягнення вчених у вигляді монографії, адже була проведена багаторічна наукова робота на основі генетичних, біохімічних, клінічних, інструментальних досліджень для виявлення факторів ризику та прогнозування тяжких аритмій серця, гострої та хронічної серцевої недостатності, раптової серцевої смерті, розробка концепції попередження їх виявлення з використанням сучасних фармакологічних методів, стентування коронарних артерій, імплантації кардіостертерів-дефібриляторів, кардіостимуляторів, хірургічних методів лікування тощо.

Із моменту захисту докторської дисертації на тему «Роль центральної, регіонарної гемодинаміки, мікроциркуляції та тканьового обміну в патогенезі розвитку серцевої недостатності при ІХС та методи корекції виявлених змін» професора Денесюка Віталія Івановича, яка була схвалена Всесоюзним кардіологічним науковим центром Радянського Союзу та підтримана членком НАМН СРСР, професором Н.М. Мухарлямовим, йому разом зі своїми співробітниками кафедри за 35-річний період вдалось довести роль генетичного фактору у розвитку та прогресуванні серцевої недостатності при стабільній та нестабільній стенокардії, запропонувати клініко-інструментальні критерії визначення виникнення, прогресування та прогнозування небезпечних та фатальних аритмій серця при інфаркті

міокарда, стабільній і нестабільній стенокардії, артеріальній гіпертензії та їх поєднанні на основі вивчення ремоделювання серця та ендотеліальної дисфункції.

Окрім того була доведена ефективність різних методів лікування у хворих із гострим коронарним синдромом після проведення стентування коронарних артерій. При багаторічному спостереженні за такими пацієнтами були виявлені фактори ризику, які призводили до смерті, сприяючи зміні ремоделювання серця.

Також була запропонована робоча клініко-прогностична класифікація безпечних, загрозливих, небезпечних та фатальних аритмій серця та класифікація кардіальних препаратів, які мають вторинну антиаритмічну дію (що має значення при протипоказах до застосування аритмічних препаратів з прямою дією) та інше. Поряд з цим в експериментальних та клінічних умовах вивчалось підвищення ефективності і безпеки застосування антиаритмічних препаратів.

Ці питання висвітлені в 15 монографіях, які були видані професором Віталієм Івановичем Денесюком та співробітниками кафедри: п'ять із них присвячені аритміям серця, чотири – ішемічній хворобі, три – гіпертонічній хворобі, дві – серцевій недостатності, одна – невідкладній допомозі. Співавторами наукових робіт були відомі вчені, академіки НАМН України: Герой України та Герой Соціалістичної праці Л.Т. Мала, Герой України В.М. Мороз, Г.В. Дзяк, В.М. Коваленко, член – кор. НАМН В.З. Нетяженко та інші професори.

Під керівництвом професора Віталія Івановича Денесюка було захищено з аритмії серця 12 кандидатських та одна докторська дисертація; з ішемічної хвороби серця – одна докторська та три кандидатських дисертації, з серцевої недостатності – дві та з гіпертонічної хвороби – чотири кандидатських дисертації. Видано три підручника з доказової медицини.

Проте зараз, як відомо, науковець оцінюється науково-метричним цитуваннями. У професора Віталія Івановича Денесюка цитувань у системі SCOPUS – 47, Web of Science – 2, Google Scholar Citations – 332, h – індекс – 10.

Професор Віталій Іванович Денесюк продовжує плідно працювати та має цікаві задуми щодо удосконалення навчального процесу в галузі внутрішньої медицини. Підготовлена до друку робота з історії кафедри внутрішньої медицини №3 та пропедевтики внутрішньої медицини, де професор Віталій Іванович Денесюк тривалий час працював та працюю, з висвітленням ролі наших вчителів та ректорів університету у підготовці лікарів та науковців.

**Оксана Афанасюк,
доц. кафедри
внутрішньої медицини №3**

Позивний ut 7 НК

Фотограф ВМУ Олександр Миколайович Шніпор – ювіляр

Шостого січня відзначив своє 80-річчя старший лаборант науково-дослідного центру Вінницького національного університету ім. М. І. Пирогова та університетський фотограф Олександр Миколайович Шніпор. В інтерв'ю «Молодому медику» ювіляр розповів про роль баскетболу у своєму житті, унікальний фотоархів та музей, яким можна було б створити в університеті.

ПОЧАТОК

Я народився у Вінниці, тут закінчив школу №26. Після восьмого класу вступив до агролісомеліоративного технікуму, мав стати агрономом-лісомеліоратором. Туди вступив як спортсмен. Як спортсмен вступив до Вінницького педагогічного інституту, де навчався на фізкультурному факультеті. Після інституту працював спочатку у спортивному клубі при Міністерстві оборони у Києві, потім у Вінниці на ламповому заводі.

БАСКЕТБОЛ

Я був, мабуть, найвищою людиною у Вінниці – 198 сантиметрів. Коли мені було 15 років, я якось стояв у черзі до білетної каси кінотеатру ім. Коцюбинського. До мене підходить чоловік і каже: «Нумо, поговоримо». Це був тренер баскетбольної команди «Спартак», Діхель, який запросив мене у команду. Тренувалися тоді баскетболісти у спортивному залі, поряд із Літнім театром. Зараз на цьому місці стоять каруселі. Спочатку займатися не дуже подобалося: інші хлопці були меншого зросту та прудкішими. Але поступово я придивився.

УНІВЕРСИТЕТ

До ВМУ, тоді ще медичного інституту, я потрапив у 1964 році – восьмого грудня 2019 року виповнилося 55 років, як я тут. У ті часи усі виші країни пишалися своїми спортивними досягненнями. І мене запросили як спортсмена-баскетболіста. Я грав за збірну університету, у той час – медичного інституту, а згодом – навіть і у ветеранській команді, у 65 років. Разом зі мною в команді грав професор Борис Коган, на честь якого зараз проводяться баскетбольні турніри. У 1967 році наша команда стала чемпіоном України з баскетболу серед медичних ЗВО. Змагання проводилися постійно: і на міському рівні між інститутами, і на республіканському, і між областями. Не можу сказати, скільки саме їх було, але дуже багато.

СПОРТЗАЛ

Спочатку ми тренувалися та грали у спортивному залі, який знаходився поряд із міською радою, яку тоді ще не побудували. Там знаходилася кафедра фізвиховання медичного університету. А в 1970 році почав функціонувати наш спортивний зал, який на той час вважався найкращим у місті. Думаю, він і зараз таким залишається, принаймні, для ігрових видів спорту.

ФОТОГРАФ

Університетським фотографом я став у 1978 році. Я був просто фотолюбителем, ходив територією університету, все знімав. А офіційним фотографом був Токар. Він знімав наукові фотографії та робив фото для «Молодого медика», який виходив щотижня, але одним аркушем, і в кожному номері мало бути мінімум чотири фотографії. І коли Токар вийшов на пенсію, керівництво університету запропонувало цю посаду мені.

Збірна ВМУ 1967 рік.

Стоїть другий зліва – Олександр Миколайович Шніпор

Тоді було не так, як зараз, коли усі ходять зі смартфонами. Потрібно було сфотографувати, проявити плівку, роздрукувати – серйозна робота. Окрім того, що я знімав для «Молодого медика», я знімав усі заходи, які відбувалися в університеті, а також усі заходи міські, до яких залучався університет. Доводилося і ребальзамацію тіла Пирогова знімати.

Кадри доводилося вибудовувати ретельно, бо на плівці їх лише 36. Тому раз знімаєш, раз продублюєш – і все, плівка закінчується.

ФОТООПАРАТИ

Фотографувати я навчився у Палаці піонерів, який знаходився в будівлі, де тепер розташовано Інститут удосконалення вчителів, поряд із Вежею. Ходити туди до фотографування я почав років із 12-13, бо на десять років мені подарували фотоапарат «Комсомолец», 6x6, широка плівка. Плівки у місті було скільки завгодно, проте, не української, а німецької. Але проявляти її – це був цілий складний процес. І щоб опанувати його, я й пішов до гуртка.

Спочатку у фотоапаратів експозометри були в окремій коробочці. Визначив потужність світла, виставив на фотоапараті швидкість, діафрагму – і тільки тоді можна на кнопку натискати. Потім з'явилися фотоапарати з вмонтованими експозометрами. З ними було вже простіше.

ЛАБОРАНТ

Працював я й на кафедрі фізики. Проводив демонстрації під час лекцій із фізики та нормальної фізіології: наочно показував, і як електричний струм працює, і як м'язи скорочуються. А у 1980 році було створено науково-дослідний центр, де я працюю і зараз. Фотографії для нього іноді роблю, але це вже не так актуально, коли всі ходять зі телефонами. Я відкриваю газету і думаю: «Я колись не міг навіть уявити, що так може бути».

А ще я думаю: чому б не створити в університеті невеличкий музей медичної техніки? Точасну техніку не можна порівняти з сучасною, але тоді вона була передовою.

АРХІВ

Я зібрав фотоархів починаючи з 1958 року, коли університет ще будувався. Знімків тисячі, починаючи з 2008 року усе зацифроване, а те, що було раніше, зіскановано. І багато плівок залишилося, кольорових та чорно-білих. Там уся історія університету з того моменту, як я сюди прийшов. Але ніхто цим не цікавиться...

РАДІОАМАТОР

Я досі виходжу в ефір, але вже не так часто, як раніше. Мій позивний – ut 7 НК. У ті часи радіоаматори були все одно що сьгодні айтишники. Я встановив радіозв'язок із тисячами радіолюбителів по всьому світу, навіть із Японією. Був тоді дуже щасливий.

Катерина Баркалова

Інформаційно-бібліографічне обслуговування в бібліотеці ВНМУ ім. М. І. Пирогова: традиції та інновації

Початок на 4-5-й стор.

Шестикурсниця Тетяна Шарінга ініціювала курси вивчення жестової мови, що дасть змогу відкрити досі не відомий світ – світ повної тиші та отримати можливість зрозуміти тих, хто постійно живе у ньому. Двічі на тиждень, у понеділок та п'ятницю, викладачка-волонтерка Світлана Заборовська навчає студентів-медиків базових жестів та медичної термінології.

Молодь усвідомлює, що знання мов є ключем до успіху в сучасному світі, відкриває перед людиною нові можливості, дає більше шансів у житті. І от охочих до вдосконалення та поглибленого вивчення іноземної мови об'єднав студентський гурток «Speaking club» – англійська для медиків». Його діяльність передбачає не тільки розвиток та удосконалення розмовних навичок та вимови, а й вивчення медичної лексики та побудови граматичних конструкцій. Студентам допоможуть впоратися з мовним бар'єром і довести до автоматизму безліч стійких фраз і сполучень. На практичних заняттях відбувається відпрацювання діалогів, які імітують реальні життєві ситуації: це і складання історії хвороби, огляд та спілкування з пацієнтом, призначення курсу лікування, повідомлення па-

цієнту хороших чи невтішних новин з урахуванням менталітету і способу мислення хворого.

СТУДІЯ «ВЕЖА»

Пошук нових ідей у сфері духовного становлення спонукав бібліотечних працівників створити й творчу студію «Вежа», яка об'єднала студентів різних курсів та факультетів. Студентський актив намагається підтримувати і вдосконалювати традиції клубу, залучати на початку навчального року нових членів. І от уже понад двадцять років жодні свята не відбуваються без участі «Вежі». До кожного щочетвергового засідання бібліотечні працівники старанно готуються, адже кожна зустріч є святом гарного настрою для його учасників – це і змістовний відпочинок, і душевне спілкування, що дає змогу дізнатися більше один про одного, віднайти своє місце духовного затишку та спокою, поділитися радісними моментами, обмінятися думками, задовольнити естетичні та пізнавальні потреби.

Молодь не обмежується поетичними практиками, але, зазвичай, із задоволенням охоче відгукується на прохання підготувати цікаву розповідь, пише та декламує власні поетичні проби, вносить своє бачення у хід сценарію. Ніхто не залишається осторонь, у кожного є можли-

вість проявити себе, розкрити свій внутрішній світ, творчий потенціал, проявити свою дотепність та продемонструвати свої здібності. А основою зацікавленості студентства є різноманітність занять. Тому форми щотижневих зустрічей постійно змінюються: проводяться вечори декламації власної поезії, майстер-класи відомих на Вінниччині осіб, екскурсії по таємних куточках бібліотеки, презентації старовинних книг з неймовірною історією, бесіди про відомих письменників з розкриттям маловідомих фактів їхнього життя, відвідування Вінницького обласного українського академічного музично-драматичного театру ім. М. К. Садовського, Вінницької обласної філармонії або гамірний відпочинок на природі з гарною піснею під акомпанемент гітари.

Таким чином, розширюючи комунікаційний простір, бібліотека продовжує створювати умови для творчого самовираження кожного студента та дбати про збереження його унікальності та розкриття власних потенційних здібностей. У стінах бібліотеки кожен може цікаво та з користю провести вільну годину, знайти необхідну інформацію й розраду.

Майя Мельник, заступник директора бібліотеки ВНМУ з наукової роботи

Міністерство охорони здоров'я повідомило про китайський вірус в Україні

Міністерство охорони здоров'я України офіційно повідомило Державну прикордонну службу, лабораторні центри МОЗ по країні і чиновників в галузі охорони здоров'я про ситуацію з коронавірусом у Китаї і рекомендації ВООЗ з цього приводу.

Проте, чітких рекомендацій щодо алгоритму дій МОЗ державним службам не надало. Зокрема, і через це в українських аеропортах не посилюватимуть перевірки у зв'язку зі спалахом коронавірусу у Китаї, доки не буде відповідного розпорядження МОЗ.

Водночас у Державній прикордонній службі наголошують: якщо побачать на пропускних пунктах людей, що потребують медичної допомоги, направлять до медичних працівників.

Наразі прямих рейсів між Україною та китайським Уханем, який став епіцентром спалаху вірусу, немає. У Держприкордонслужбі поки не коментують, як інформація про коронавірус може вплинути на пасажиропотік між Україною та країнами, де фіксували випадки хвороби — Китаєм, Таїландом, Тайванем, Японією та США.

За статистикою ДПС, у 2019-му до України приїздило 48 тисяч громадян КНР, а 43 тисячі українців відвідували Китай. До Таїланду, де зафіксували перший випадок хвороби, минулого року їздило близько 29 тисяч українців.

Станом на 22 січня 2020 року новий коронавірус, який наприкінці грудня 2019-го року вразив жителів китайського міста Ухань, забрав життя 17 людей. Загалом понад 500 людей захворіли.

Нагадуємо про основні заходи профілактики:

- уникати тісного контакту з людьми, що мають симптоми гострої респіраторної інфекції;
- частіше мити руки з милом, особливо після прямого контакту з хворими людьми або їх оточенням;
- уникати тісного контакту з тваринами на фермах або в дикій природі;
- люди з симптомами гострої респіраторної інфекції повинні дотримуватися правил поведінки при кашлі – не розповсюджувати інфекцію, не виходити на роботу та навчання у період ГРВІ, а якщо така потреба виникла – носити маски, щоб не заражати оточуючих. І, нагадуємо, що одноразові маски, щоб вони були ефективними, потрібно замінювати щопівгодини.

За матеріалами Hromadske.ua